

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2025

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Άμυνας

Θέμα: « Ανησυχία για τις επιδιώξεις της Τουρκίας να αποκτήσει ρόλο ρυθμιστή στις ευρωπαϊκές αμυντικές δομές (πρόγραμμα SAFE). »

Κύριε Υπουργέ,

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε πρόσφατα την πολυαναμενόμενη «Λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή άμυνα», υπό τον τίτλο «Ευρωπαϊκή Αμυντική Ετοιμότητα 2030». Δεν είναι νομικά δεσμευτική, αλλά λειτουργεί ως βάση για περαιτέρω πολιτικές αποφάσεις ή νομοθετικές πρωτοβουλίες. Πρόκειται για ένα στρατηγικό σχέδιο, 22 σελίδων, με σαφείς στόχους, χρονοδιαγράμματα και προτάσεις για την ενίσχυση της αμυντικής πολιτικής, με σκοπό να προετοιμάσει την Ένωση για τις προκλήσεις ασφαλείας έως το 2030.

Σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, η Ευρώπη πρέπει επείγοντως να επανεξοπλιστεί για να έχει μια ισχυρή αμυντική στάση και έναν «αξιόπιστο αποτρεπτικό» μηχανισμό έως το 2030, ενώ απορρέουσα προτεραιότητα αποτελεί η αύξηση των αμυντικών δαπανών.

Προς τούτο, η Επιτροπή παρουσίασε πριν από μερικές εβδομάδες το σχέδιο “Rearm Europe” για την κινητοποίηση επενδύσεων ύψους 800 δις. ευρώ στην ευρωπαϊκή άμυνα. Αυτό το σχέδιο, πέραν της ενεργοποίησης της λεγόμενης «Εθνικής Ρήτρας Διαφυγής» και της ιδιωτικής χρηματοδότησης (ΕΤΕπ, κεφαλαιαγορές), περιλαμβάνει και ένα νέο μέσο που ονομάζεται Δράση Ασφάλειας για την Ευρώπη «SAFE», μέσω του οποίου μπορεί γρήγορα η Ε.Ε, αξιοποιώντας την πιστωτική της ισχύ, να παράσχει στα κράτη-μέλη δάνεια, ύψους 150 δις. ευρώ για επενδύσεις σε κοινές προμήθειες στην άμυνα.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στο εν λόγω σχέδιο Κανονισμού για το πρόγραμμα SAFE, το οποίο υποβλήθηκε στα κράτη-μέλη (κ-μ) με επείγοντα χαρακτήρα, κατά την παρουσίαση της Λευκής Βίβλου, η Επιτροπή αφήνει, στην παράγραφο «Ενισχυμένη ασφάλεια μέσω συνεργασιών», ανοιχτή την πόρτα σε συνεργασίες με τρίτες χώρες. Σε αυτές εντάσσεται και η Τουρκία, η οποία άλλωστε ρητά αναφέρεται ως εν δυνάμει εταίρος στις αμυντικές αυτές πρωτοβουλίες υπό την προϋπόθεση του σεβασμού των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Απριλίου του 2024. Εν δυνάμει εταίροι θεωρούνται και η Μ. Βρετανία, ο Καναδάς και η Νορβηγία καθώς και όλοι οι «ομοϊδεάτες της Ευρώπης», οι χώρες της Διεύρυνσης και οι γειτονικές χώρες.

Επειδή οφείλουμε να συντασσόμαστε με μια εθνική εξωτερική και αμυντική πολιτική, που αποκλείει τη χρηματοδότηση της Τουρκίας με ευρωπαϊκούς πόρους, στους οποίους συνεισφέρει και η χώρα μας κατά την αναλογία του ΑΕΠ της.

Επειδή για την Ελλάδα, το πρωταρχικό ζήτημα είναι η απειλή που προέρχεται από την Τουρκία. Μια χώρα που παραβιάζει το διεθνές δίκαιο, αμφισβητεί την ελληνική κυριαρχία στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο, εξοπλίζει τον κατοχικό στρατό στην Κύπρο και επιδιώκει να αποκτήσει ρόλο ρυθμιστή στις ευρωπαϊκές αμυντικές δομές.

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ

1. Η ελληνική Κυβέρνηση συμφώνησε όντως σε αυτήν τη διάταξη, όπως προκύπτει από τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20/21 Μαρτίου 2025;
2. Υπάρχει περιθώριο διαπραγμάτευσης για την απαλοιφή αυτής της ρήτρας, εφόσον ο Κανονισμός είναι ακόμα σχέδιο, ώστε να αποφευχθεί η συμμετοχή της τουρκικής αμυντικής βιομηχανίας μέσω του SAFE, με τρόπο ανάλογο αυτού που πέτυχε η χώρα μας, μερικώς έστω, στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για την Ειρήνη (EPF)

Ο ερωτών Βουλευτής

Τάσος Οικονομόπουλος